

[Kaj Poulsen.]

organisationer, og at vi ad den vej får at vide her i folketinget, hvad man er utilfreds med.

Jeg kan sige, at socialdemokratiet tror på, at fagbevægelsen, hvis forligsmandsloven skal laves om eller ophæves, nok skal henvende sig rette sted, så det kan ikke være overraskende for nogen, at jeg på mit partis vegne skal afvise forslaget.

Røtzler Møller (V):

I bemærkningerne til lovforslaget nævnes det, at de såkaldte frihedsrettigheder ikke har noget reelt indhold, når disse rettigheder skal udøves. Baggrunden for denne bemærkning er situationen omkring forlængelsen af de kollektive overenskomster pr. marts i år, som folketinget vedtog den 11. marts. Det er en urimelig påstand, og jeg vil gerne tage udgangspunkt i 1973.

Dengang var der ifølge det mæglingsforslag, der var fremsat dengang, væsentlige lønforhøjelser for mænd og kvinder, samme lønsatser for mænd og kvinder, 4 gange lønforhøjelser i perioden og større dyrtidsportioner samt andre væsentlige forhøjelser, og trods parternes forskellige synspunkter lykkedes det forligsmanden at udarbejde et mæglingsforslag, der kunne få begge parter anbefaling. Situationen udviklede sig imidlertid til en stor og omfattende arbejdskamp, der kostede samfundet dyrt, men trods denne omfattende arbejdskamp var der ikke nogen, der greb ind. Der var ingen knægtelse af frihedsrettighederne på det tidspunkt. Det var et dyrt forlig, og inden virksomhedernes økonomi og konkurrenceevne havde indstillet sig herpå, kom der yderligere problemer med råvareprisforhøjelser, og til sidst kom oliekrisen med store prisforhøjelser til følge. Summen af alt dette skabte en konjunkturafmatning herhjemme og også hos vores handelspartnere, og vi fik arbejdsløshed, vi fik en dyrtidsgalop uden sidestykke.

Det var på denne baggrund, arbejdsmarkedets parter udvekslede krav i slutningen af 1974. Den ene part ønskede lønforbedringer, forhøjelse af dyrtidsportionerne og et opfølgningssystem, og den anden part stillede krav om en nulløsning. I den situation kunne intet mæglingsforslag dække de helt modsatte rettede krav. En arbejdskamp om

flere penge til dem, der var i arbejde, var virkelighedsfjern for de tusinder, der var uden arbejde, og ville kun øge de lediges antal. På denne baggrund måtte folketinget gribe ind, og det var da også sådan, at lov nr. 48 om forlængelse af kollektive overenskomster m. v. fik en god opbakning og et solidt flertal.

Folketingets indskriden bør være et alvorligt praj til begge arbejdsmarkedets parter om at sikre gode og stabile arbejdsforhold, der kan sikre vor konkurrenceevne og dermed være med til at skabe forudsætningerne for fuld beskæftigelse, og lov nr. 48 bør være den undtagelse, der bekræfter hovedreglen om, at arbejdsmarkedet selv ordner sine løn- og arbejdsforhold.

Som en anden begrundelse for ophævelse af loven om mægling i arbejdsstridigheder anfører VS de gældende sammenkædnings- og afstemningsregler.

Venstre mener, sammenkædningsretten er en fornuftig foranstaltning, med den opbygning arbejdsmarkedet har i dag, og med det indhold der almindeligvis er i et mæglingsforslag. Endelig fordi en arbejdskamp på ét område også vil medføre produktionsstop m. m. på andre områder, for tingene hænger jo unægtelig sammen.

Også afstemningsreglerne finder vi fornuftige. Reglerne er i øvrigt udarbejdet med organisationerne selv. I øvrigt har venstre noteret sig, at ingen af arbejdsmarkedets parter i dag har gjort indsigelser mod de gældende love. Brugerne synes tilfredse.

Venstre opfatter VS' forslag som et paradennummer, som vi nok skal give en hurtig og præcis behandling, således at forslaget snarest kan ende i bunken af forkastede forslag.

Bay (FP):

Fremskridtspartiet kan ikke medvirke til helt at fjerne forligsinstitutionen. Vi mener, at den er en samlende og bevarende institution, men vi kan tilsige venstresocialisterne et positivt arbejde i et eventuelt udvalg, hvor vi kan tage de værste skønhedspletter væk fra lovene om disse spørgsmål. Vi vil gerne erkende, at der findes adskillige, og det vil vi samarbejde om at fjerne.

Ingomar Petersen (RV):

Om det foreliggende lovforslag kan jeg på det radikale venstres vegne sige, at forligs-